

Veileder for festivaler og større eller mindre arrangementer i Moss kommune

2020 – 2024

Moss
kommune

Veileder for festivaler

For perioden 2020 – 2024

Innholdsfortegnelse

INNLEDNING	2
HVA AVGJØR OM DETTE ER EN FESTIVAL ELLER IKKE?	2
KRAV OG FORVENTNINGER TIL DEG SOM ARRANGØR.....	2
HAR DU TENKT PÅ FØLGENDE?	3
RISIKOVURDERING.....	3
INTERNKONTROLL.....	3
POLITIET KREVER:	4
MIB KREVER:	4
VAKTSELSKAPET FORVENTER:.....	4
SØKNADSPROSESS VED SKJENKING AV ALKOHOL	5
SÆRSKILTE BESTEMMELSER.....	5
FØR FESTIVALEN.....	5
ETTER FESTIVALEN.....	6
STØY.....	6
TILTAK HOS ARRANGØR ELLER PÅ ARRANGEMENTSSTEDET:.....	6
LEIE AV KOMMUNAL GRUNN.....	7
INNHold I SØKNAD	7
KRAV TIL DEG SOM ARRANGØR:	8
HVA KAN DU FORVENTE AV OSS?	9
KONTAKTER.....	9
LENKER	9

Innledning

Moss kommune har i samarbeid med Øst politidistrikt, Moss interkommunale brann og redning (MIB) og PSS Securitas laget en veileder for deg som skal arrangere festivaler.

Hvis du skal arrangere en større eller mindre festival i Moss kommune, må du innfri flere betingelser. Veilederen inneholder retningslinjer du må oppfylle for å få tillatelse til å arrangere festivalen, i tillegg til råd og veiledning for å sikre en trygg gjennomføring av arrangementet.

Kommunen er opptatt av et sunt og bærekraftig næringsliv og uteliv, og vi jobber hele tiden ut fra mottoet *Like vilkår for alle*. Festivaler og større arrangementer underlegges de samme vilkår og retningslinjer som de faste bevilningene i kommunen. Vårt mål er at du skal gjennomføre din festival under forutsigbare rammer for deg og dine samarbeidspartnere.

Hva avgjør om dette er en festival eller ikke?

En festival kjennetegnes ofte på at det har et emne, for eksempel jazzfestival, litteraturfestival etc., men det er ikke selve navnet som avgjør om arrangementet kommer innunder denne veilederen. Alle større arrangementer, utstillinger, forestillinger og andre tilstelninger som avholdes i lokaler eller på områder som normalt ikke benyttes fast til slike arrangement omfattes av disse retningslinjene. Det er likevel ikke størrelsen eller omfanget på arrangementet som har størst betydning, men det er risikoen forbundet ved å avvikle slike arrangement som er avgjørende. Steder som har fast skjenkebevilling omfattes også av disse retningslinjene hvis stedet midlertidig skal endre sine skjenkevilkår på en slik måte at det må leies inn eksternt vakthold.

I utgangspunktet vil de aller fleste større arrangementer komme innunder denne veilederen. Er du likevel i tvil? Ta i så fall kontakt med kommunen og/eller politiet i god tid før arrangementet, og vi vil gi deg en avklaring.

Krav og forventninger til deg som arrangør

Som arrangør for et større arrangement eller festival har du et stort ansvar for sikkerheten til dine frivillige og for alle dine gjester. Vi forventer at du gjør ulike tiltak for at festivalen skal bli både trygg og vellykket.

- Alle som skal jobbe i barområdet under festivaler med skjenkebevilling skal ha gjennomført e-læringskurs i ansvarlig alkoholhåndtering. Link til kurset finner du her:
<https://www.helsedirektoratet.no/tema/alkohol/ansvarlig-alkoholhandtering>
- Alle vakter må være godt synlige for alle
- Arrangøren skal være tilgjengelig under hele festivalen for politi og MIB
- Musikken må opphøre senest kl 23, hvis ikke spesiell dispensasjon fra politiet er gitt.

Har du tenkt på følgende?

Her finner du en oppramset liste over en del ting du må ha tenkt gjennom når du går i gang med forberedelser til din festival:

Tillatelse fra grunneier

Tillatelse fra politiet

Tillatelse fra Moss interkommunale brannvesen (MIB)

Vakthold fra ekstern aktør

Sikkerhet/Terrorfare?

Sanitet

Sanitære forhold

Inngjerding av skjenkeområdet

Internkontroll

Risikovurdering (ROS-analyse)

Risikovurdering

For alle arrangementer skal det gjøres en helhetlig risikoanalyse av arrangementet. Denne skal si noe om risikoen for ditt arrangement.

ROS-analyse er en systematisk fremgangsmåte for å beskrive og/eller beregne risiko og sårbarhet. Analysen utføres ved kartlegging av uønskede hendelser, samt årsaker til og konsekvensen av disse. En ROS-analyse gjør det mulig å kartlegge problemområder og finne tiltak for å redusere sannsynligheten for at uønskede hendelser skjer og reduserer konsekvensene når noe skjer.

Med risiko menes den fare som uønskede hendelser representerer for mennesker, miljø og samfunnsviktige institusjoner. Risiko er et produkt av sannsynligheten for og konsekvensen av uønskede hendelser.

Internkontroll

Alle skjenkesteder må ha et system og rutiner for å sikre at alkoholregelverket overholdes. Når du får en skjenkebevilling for alkoholholdig drikk for ditt arrangement, må du også sørge for å ha en internkontroll. Det kan i særlige tilfeller gis fritak fra kravet for enkeltarrangementer i henhold til Alkoholforskriften § 8-1 2.ledd siste punktum. Men som en hovedregel skal det føres internkontroll og god internkontroll gir enklere drift, tryggere ansatte og fornøyde gjester.

Arbeidet med internkontroll handler om å kartlegge utfordringer, utforme forebyggende tiltak og rutiner, og følge opp tiltak og rutiner under arrangementet.

Kravet til internkontroll innebærer at du som ansvarlig for arrangementet skal:

- ha oversikt over krav i bevillingen, alkoholloven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholloven
- sørge for at alle frivillige og ansatte har tilstrekkelig kunnskap og kompetanse til å overholde kravene til gjennomføring av arrangementet
- ha oversikt over hvordan arrangementet er organisert og hvordan oppgaver og ansvar er fordelt

- ha rutiner for å sikre overholdelse av krav i bevillingen, alkoholloven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholloven som gjelder for arrangementet
- ha rutiner for å forebygge, avdekke og rette opp avvik
- foreta systematisk gjennomgang av internkontrollen

Politiet krever:

Om du skal ha en festival eller et større arrangement, må du levere søknad til politiet i god tid før planlagt festival/ arrangement skal finne sted. Kopi av denne søknaden skal følge din søknad om skjenkebevilling til kommunen.

Politiloven § 11 sier følgende «Den som vil benytte offentlig sted til demonstrasjon, opptog, møte, stand eller lignende, skal i god tid på forhånd gi politiet melding om dette.»

En melding som nevnt i andre ledd, skal gis skriftlig og inneholde opplysninger om arrangementets formål, omfang, ansvarlig arrangør, tidspunkt, avviklingssted og de ordenstiltak arrangøren vil sette i verk.

MIB krever:

Den som er ansvarlig for festivaler, overnattinger og andre store arrangementer, skal i god tid i forveien melde til Mossregionen interkommunale brann og redning (MIB).

Dette gjelder dersom arrangementet avholdes i et byggverk eller på område som normalt ikke benyttes til slike formål (iht. brann- og eksplosjonsvernloven § 7).

Eksempel på slike arrangementer kan være festivaler, konserter, utstillinger, forestillinger og overnattinger i andre byggverk (skoler, idrettshaller osv.) med mer.

Retningslinjer og skjema for melding av arrangementer finner du her:

<https://movar.no/brann/skjemaer.html>

Vaktselskapet forventer:

Sikkerheten under et arrangement er ditt ansvar. Det anbefales at du tidlig i prosessen tar kontakt med vaktsselskapet som du vil benytte under ditt arrangementet.

I god tid før arrangementet eller festivalen skal du i samarbeid med vaktsselskapet lage et sikkerhetsplanverk. Denne skal legges frem på ditt møte med politiet 2 uker før arrangementet. Dette for å få profesjonell bistand på sikkerheten under forarbeidet av en festival/konsert/ arrangement.

En sikkerhetssjef/ ansvarlig fra vaktsselskap, skal i tillegg være med i planlegningen og i møter med brann/politi og kommune.

Søknadsprosess ved skjenking av alkohol

Dersom du skal ha skjenkebevilling for ditt arrangement, skal du levere søknad om ambulerende/enkeltanledning. Søknadsskjema kan du finne på de respektive hjemmesidene. Denne skal sendes til kommunen senest 8 uker før arrangementet. Dette fordi kommunen ønsker en god og forsvarlig behandling av din søknad, samtidig gi deg mulighet til å rette opp i forhold som kanskje ikke er i orden på søknadstidspunktet.

Dersom det er flere aktører som skal skjenke alkohol, kreves det søknad fra hver enkelt aktør.

Som vedlegg til din søknad kreves følgende:

- Godkjenning fra politiet
- Kopi av godkjenning fra grunneier
- Kopi av innmelding til MIB
- Tegning av skjenkearealet med angitt sted for barområde
- Kopi av kontrakt med ansvarlig vaktsekskap
- Kopi av internkontroll og risikoanalyse
- 2 uker før arrangementet sendes en oppdatert liste over barpersonalet med kopi av e-læringsbeviset

Særskilte bestemmelser

Dersom du skal ha en festival med skjenkebevilling, må følgende innfris:

- Alle over 18 år må merkes med eget armbånd.

Skjenkeområdet må inngjerdes på forsvarlig vis slik at det ikke er mulig å forsere gjerdene.

I hovedsak innvilges kun alkoholgruppe 1 og 2. Gruppe 3 kan innvilges på et avgrenset område med 20 års aldersgrense. Her er det ingen adgang for personer under 20 år, heller ikke med verge/ansvarlig voksen.

Før festivalen

Politiet innkaller til møte 2 uker før festivalen

- Deltagere; politi, kommune, MIB, vaktsekskap, miljørettet helsevern, SLT og arrangør
- Liste over de frivillige gruppert etter arbeidsoppgaver leveres til politiet på dette møtet.
- Innvilgelse/avslag på søknaden vil gis i etterkant av dette møtet, så snart kommunen har mottatt all nødvendig dokumentasjon.

Dagen før festivalen vil du bli bedt om å legge til rette for en befaring på festivalområdet. Det er viktig at så mye som mulig er rigget og klart før denne befaringen slik at det er mulig å gjøre eventuelle justeringer der dette kreves. På denne befaringen deltar arrangør, vaktsekskap, MIB og politi.

Etter festivalen

Etter at festivalen/ arrangementet er gjennomført bør du være forberedt på dette:

- Vaktselskapet leverer en rapport til politiet om arrangementet og eventuelle hendelser.
- Du som arrangør kan bli innkalt til et evalueringsmøte i etterkant i samarbeid med politi, MIB og vaktselskap.
- Du kan bli bedt om å sende inn antall solgte liter alkohol, med kvitteringer fra leverandør til kommunen.

Støy

Det er ikke bare de som er til stede på en festival som er berørt av det som skjer inne på et område. Hensynet til omkringliggende områder skal også ivaretas.

Helsedirektoratet, i forståelse med Helse- og omsorgsdepartementet, og i samarbeid med andre fagmyndigheter og -miljøer, har utarbeidet en nasjonal veileder for vurdering av lydnivå når musikkhøytalere brukes. Hensikten er å forebygge helseplager og skader. Veilederen bruker grenseverdier for støy som allerede brukes i tekniske forskrifter.

Arbeidet med å forebygge og redusere helseplager som naboene risikerer ved høye lydnivåer, vil i stor grad være basert på en lokal vurdering av bl.a. hvilke grupper som berøres, lokalisering av arrangement, deltakere, hyppighet, åpningstider og lydnivåer.

Veilederen skiller mellom 1–6 arrangementer og mer en 6 arrangementer per år. Dersom stedet har flere enn 6 arrangementer pr. år, må du dempe lydnivået.

Antall arrangementsdager pr. år og varighet pr. døgn

1–6 dager/år og > 2 t/døgn
1–6 dager/år og < 2 t/døgn

Dag kl 07–19 $L_{p,Aeq,30min} \leq 80$ dB
 $L_{p,Aeq,30min} \leq 75$ dB

Kveld kl 19–23 $L_{p,Aeq,30min} \leq 75$ dB
 $L_{p,Aeq,30min} \leq 70$ dB

Natt kl 23–07 $L_{p,AFmax} \leq 55$ dB

Tiltak hos arrangør eller på arrangementsstedet:

- Konsertarrangøren bør ha godt kjennskap til arbeidsmiljøloven og kunnskap om lyd og lydnivåer samt virkningen av høy lyd på hørselen.
- Scenen bør plasseres lengst mulig unna bebodde områder (dette avhenger selvsagt av topografien), det samme gjelder utstyr som genererer støy (kompressorer etc.).

- Konsertområdet bør om mulig avgrenses og helst skjermes med materiale som hindrer lydlekkasjer ut til naboer.
- Av hensyn til både naboer og publikum anbefales det størst mulig bruk av delay systemer i forlengelse av PA-lyden. Delay systemer vil si høyttalere plassert blant publikum hvor lydsignalet er forsinket (delayed) for å passe med lyden fra høyttalene ved scenen. PA står for publicaddress og PA-lyden er fra høyttalere som henger på hver side av scenen.
- Løsninger for automatisk volumkontroll i forsterkeranlegget; dette gir muligheter for å styre effekten ned til akseptabelt nivå. Dette er særlig aktuelt for avspilling av lydopptak og der det mangler profesjonell lydkompetanse hos arrangøren. Det kan også være aktuelt med optisk lydnivåvisning på miksepult, med grønt, gult og rødt lys ved ulike lydnivåer.
- Hensiktsmessig hørselvern bør være tilgjengelig for publikum.
- Det kan også vurderes om det er nødvendig å etablere områder på konsertstedet e.l. der det er mulig å trekke seg tilbake, og der lydnivået er lavere.

Leie av kommunal grunn

Kommunene er positiv til arrangementer som innbefatter leie av parker, friluftslivsområder og verneområder. Hvis det ikke er uheldig for vegetasjon og andre faktorer gir vi klarsignal. Det er likevel slik at dette er områder som er forbeholdt allemannsretten og dette må ivaretas på best mulig måte før, under og etter et arrangement.

Arrangementet følges tett opp med befaringer og tilrettelegginger med arrangør i forkant av festival og eller konserter.

I friluftsområder, badeplasser vil hensyn til allmennhetens tilgang til strender være en del av vurderingen. Hvor og tidspunkt på året vil være en del av vurderingen.

Når det gjelder arrangement i verneområder, eks. tretopparrangementet som er innom Røedsåsen naturreservat vurderes søknad i henhold til verneforskrift og naturmangfoldloven.

Innhold i søknad

Søknad om leie av kommunal grunn skal sendes til den respektive kommune. «Moss i Sentrum» behandler søknader i sentrumskjernen.

Søknaden må inneholde følgende:

- Arrangør/kontaktpersoner
- Hva slags arrangement
- Tidspunkt for arrangement
- Søknad må sendes i god tid før arrangement
- Oversikt over arrangementer

Krav til deg som arrangør:

Parker og friluftslivarealer er sårbare områder med busker, trær og gressarealer. For å unngå at disse blir ødelagt under arrangementet stilles det betingelser.

Avhengig av hva slags arrangement og hvor det blir avholdt stilles det noe ulike krav i forbindelse med gjennomføringen. Men generelle krav er:

- Andre nødvendige tillatelser må være i orden. Dette er arrangør ansvarlig for å skaffe.
- Arrangør må skaffe sperremateriell og bekoste oppsetting av dette.
- Det skal vises stor aktsomhet under tilrigging og under arrangement.
- Arrangør må sørge for nødvendig toalettkapasitet i forbindelse med arrangementet.
- Arrangør må sørge for tilstrekkelig vakthold.
- Parken må ryddes umiddelbart etter arrangementets slutt. Frist 12.00 dagen etter arrangement.
- Ved manglende opprydding vil dette bli utført av Moss Drift og Anlegg KF og fakturert arrangør.
- Ved eventuelle skader som følge av arrangementet blir arrangør holdt økonomisk ansvarlig.
- Moss kommune har intet økonomisk ansvar hvis arrangement må avlyses på grunn av at værforhold tilsier at det ikke er tilrådelig å gjennomføre av hensyn til plener m.m.

Ønskes det å etablere faste ordninger gjennom lengre tid eller som vil innebærer fysiske forandringer i parkene vil dette bli oversendt til politisk behandling.

Hva kan du forvente av oss?

- Din søknad vil bli behandlet så fort som mulig. Du skal ha svar på alle dine søknader i god tid før festivalen dersom du har overholdt søknadsfristen.
- Vi vil hele tiden bestrebe oss på en så god som mulig dialog med dere både skriftlig og muntlig.
- Du vil få råd og veiledning fra alle etater slik at uønskede hendelser ikke oppstår.

Kontakter

Moss kommune	tel: 69 24 80 00	epost: post@moss.kommune.no
MIB	tel: 69 24 78 50	epost: mib@brann.movar.no
Miljørettet helsevern	tel: 951 50 296	epost: post@moss.kommune.no
Politiet	tel: 02800	epost: post.ost@politiet.no
PSS Securitas	tel: 400 67 355 eller 02452	epost: smakiqi@pss-securitas.no

Lenker

Retningslinjer Moss kommune –

<https://www.moss.kommune.no/naringsdrivende/salg-servering-og-skjenking/skjenkebevilling-ambulerende-enkeltanledning/>

Alkoholloven – <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1989-06-02-27>

Arbeidsmiljøloven – standard for støy og desibelgrenser

– <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-62>

Politivedtekter for Moss kommune –

<https://lovdata.no/dokument/PV/forskrift/2014-06-11-713>

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap –

<https://www.dsb.no/veiledere-handboker-og-informasjonsmaterieell/veileder-for-sikkerhet-ved-store-arrangementer/>

Retningslinjer fra MIB – <https://www.movar.no/brann/skjemaer.html>

Kurs i ansvarlig vertskap –

<https://www.helsedirektoratet.no/tema/alkohol/ansvarlig-alkoholhandtering>

Lyd og musikk – [Veileder til arrangører om musikkanlegg og helse](#)